

P R E D G O V O R

Ovaj udžbenik je urađen i sistematizovan po Nastavnom planu i programu Više poslovne škole, Prijedor. Namjenjen je prvenstveno studentima ove škole za pripremanje i polaganje ispita iz nastavnog predmeta "EKONOMIJA PROFITA". Naravno, bilo bi nam drago ako ovo štivo privuće pažnju i drugih čitalaca, koji se bave izučavanjem ove problematike na višim i visokim školama, ili, pak, rješavanjem konkretnih problema u privrednoj praksi.

Ujedno, ovo je pokušaj da se načini kvalitativni pomak u izučavanju proizvodnih odnosa, ekonomskih zakonitosti i kategorija, kao teorijsko-metodoloških osnova u uslovima savremene tržišne privrede. Nastojali smo poći dalje od klasičnog predmeta "Politička ekonomija", koji je izučavan na ekonomskim fakultetima, a koji je baziran na Marksovom učenju. U tim udžbenicima već se bila izdiferencirala "Politička ekonomija kapitalizma" i "Politička ekonomija socijalizma". Pored makro-ekonomske kategorije značajan naglasak je dat izučavanju mikro-ekonomske elemenata u funkciji stvaranja što većeg profita.

Svjedoci smo procesa postepene tranzicije većeg broja socijalističkih zemalja i pretvaranje društvene i državne svojine u privatno vlasništvo. I naša zemlja kreće tim putem. Zbog toga smo interpretaciju osnovnih ekonomskih zakonitosti i kategorija utemeljili na pretpostavci postojanja privatnog vlasništva i robne proizvodnje, a ne na prevaziđenim uslovima socijalističkog načina proizvodnje. U poslednjem poglavljtu je samo kratak prikaz osnovnih karakteristika proizvodnih odnosa na primjeru socijalističke Jugoslavije i suprotnosti, koje su dovele do krize socijalizma i neminovnosti privatizacije.

Mišljenja smo da ovaj naš rad predstavlja bar jedan mali, skromni doprinos u nastojanjima da se ubrza proces tranzicije. Sve primjedbe i sugestije dobro će doći da se u daljem radu i istraživanju tretirana materija upotpuni i sistematizuje.

Na kraju, posebnu zahvalnost dugujem recezentima za korisne prijedloge u izradi ovog udžbenika.